

تورک یوردی

ناشری : تورک یوردی

مدیری : آق چوره اوغلی یوسف

۱۰
۱۳۳۲ صای ۴ ۲۱ نیشان ۱۳۳۲ میل ۵ جلد ۱۰۸ صای ۱۰۸
۱۹۱۶

دکل، خسته. بو یازیلان قینا دکل، یاقی.. کل دکل، داغ.. ازکی دکل، ایکیلی. بو بر عرضحال، لکن شخصی دکل، ملی.. رسمی دکل، پولی یوق دامغاسی وار. حکومت دکل ملته سونولور. بو دفتری صفحه صفحه او قویانلر دیدکرمی آکلا یا جقدر.

ایشته ویرمک ایسته دیکم حساب.. ایشته یازمق ایسته دیکم کتاب.. ایشته بن، ایشته (کویمدن کلیورم).

اسیاطی حق

۱- دولتر آره سنده کی مناسبتلره دأثر

مناسبات بین الدولیه، یعنی دولترک دولت اولق اوزره آرارنده موجود مناسبتلری یا حربدر، شمعی بزم روسیه، انگلتره و فرانسه ایله مناسبتلریمز کی، یا خود غیر حربدر، شمعی بزم آلمانیا، بولغارستان و یونانستان ایله مناسبتلریمز کی.

دولتر آره سنده کی مناسبت حرب ایکن، حربدن غیر مناسبتلر تماماً انقطاعه اوغراماز. حرب اولمایان مناسبتلر، بللی باشلی ایکی بویوک قسمة آیریلر: اقتصادی و صرف سیاسی مناسبتلر. بو ایکی نوع مناسبات، بربرینه چوق قاریشیر؛ بربری دیکرندن آیرمق چوق زوردر.

بین الدول مناسباتک عمومی حالی غیر حربدر، تعبیر دیکرله حال صلحدور. - حرب خصوصی بر روش درکه قطعی مجبوریت حاصل اولمادقجه، ترجیح ایدیلر. حرب دولتر آره سنده ظهور ایدن مسأله لریک صلح یولیه تسویه سی امکان خارجه چیققدن سوکره قوللانیلان بر واسطه در.

دولتر آره سنده کی مناسبتلرک تنظیم و اداره سی، دولترک خارجه نظارتلرینه تودیع اولومشدر. دیپلوماتلر، یعنی سیاست خارجه مأمورلری، بین الدول مسأله لری، صلح یولیه، حل و تسویه اوغراشیرلر. دیپلوماتلر، سوزلریله، یازیلریله بوتون معرفت و مهارتلری صرف ایدرک حربه مراجعت ایتمکسزین، بین الدول تحدت ایدن مسأله لری حله موفق اولامادقن سوکره، آنجق صره حربه کلیر. دیپلوماتلر، بعضاً حربی ایستلر و حاضرلر. لکن بو معین بر غایه نک صلح یولیه استحصاله امکان قالمادینی زمانلردر. خارجی سیاست ده اصل، حربه مجبور اولادن، مقصدی الده ایتمکدر: حرب، صلح ایله موفق اوله ماش دیپلوماسی نک دوامیدر؛ حرب، شدید و جبری بر سیاست خارجه در.

حرب باشلامقده سیاست خارجه طورماز. سیاست خارجه، اجرا واسطه لرندن بری اولان حربی عادتاً اداره ایدر. بو جهته دنیه بیلیرک دولترک حرب حالی فاصله لره اوغرامش، فقط غیر حرب اولان مناسبات فاصله سز دوام ایتمشدر.

بشر جمعیتلری آره سنده کی مناسبتلر، حرب اولسون و یا غیر حرب اولسون، خیلی تحاول کوروب کچیرمشدر. غایت قانلی و دهشتلی بر حرب ایچنده بولندیغمیزی اونو تمامقده برابر، تحاولک ترقی و تکامل صورتنده تجلی ایتدیکنی انکار ایدمه یز. بو کون مدنی دنیلن دولترک حرب و یا غیر حرب مناسبتلری، ابتدائی قوملرک، حتی قرون وسطائی هیأت سیاسیه لریک مناسبتلرینه نظر آ انسانیت و مروت حسلریمز ده آزر نهجیده ایدمک بر شکله در: آرتق دشمن مقتوللرینک جکرلری ینوب قاتلری

ایچیلیمور، مغلوب رؤسا بوقاغولانوب مظفر سردارک آراهه سنه طاقیلیمور، اسیرلر حیوان سورسی کبی آلینوب صاتیلیمور، سفیرلر، جنایت اربابی کبی زندانلره آتیلیمور....

اوروپالی دولتلرک کندی آره لرنده کی صلح و حرب مناسبتلرینک اساسی خطلری تجرید اولنوب بعض فکری مبدألره مزج ایدیلرک تثبیت ایدیلک وبویله جه مذکور مناسبتلره دائر بعض قواعد وقوانین تعیین اولونمقده ایسته نشدر. بو صورتله اوروپا دولتلری آره سننده بعض حقوقی مناسبات طوغمشدر. کیتدکجه قطعیشدیرلک و مکمللشدیرلک آرزو اولونان بو مناسبات حقوقیه، آوروپا حقوق بین الدولی دنیلن آز قطعی وجوق ناقص قاعده لر مجموعه سنک موضوعیدر.

*
*
*

ایوم یوزنده موجود دولتلرک آره لرنده جریان ایدن مناسبتلردن عمومی بر صورتده بحث اولونماز. کندیلرینه آوروپالی آدینی ویرن قوملر، موجود دولتلری مدنی و غیر مدنی دینیه ایکی یه آیریرلر: کندیلرینک کرک اوروپا قطعه سننده، کرک دیگر قطعه لرده تأسیس ایتدکلری دولتلری مدنی دولتلردن صایارلر. باشقه لرینه نیم مدنی، باربار، وحشی دیرلر. کندیلرینی مدنی صایان دولتلرک، دیگر مدنی دولتلره حرب ویا غیر حرب مناسباتی، غیر مدنی دولتلره اولان مناسباتندن چوق فرقلیدر. شمدی یه قدر تثبیت ایدیلش اولان حقوق بین الدول قاعده لرینی ده یالکیز مدنی صاییلان قوملره انحصار ایتدیروب، نیم مدنی، باربار و وحشی قوملرک تأسیس ایتدکلری دولتلری حقوق بین الدول ساحه سندن خارجه طوتارلر. بوجهته اوروپالی دولتلرک کندی آره لرنده کی حرب و صلح مناسبتلرنده آزچوق کوزه تدکلری قواعد، اوروپالی صایمادقلری دولتلره، مثلاً تورکیه، ایران و چین ایله اولان مناسبتلرنده کوزه دیلمز. بر آراق اوروپالی دولتلر، «آسیالی» تورکلر طرفندن قورولمش دولت عثمانیه یی، متساوی حقوقی حائر براءضا صورتیه کندی آره لرینه آلدقلرینی، رسمی معاهده لرله اعلان ایتشلردی. آرتق دولت عثمانیه اوروپا «عائله مدنیه سی» ایچنه کیرپور، «مدنی دولتلر» پایه سنه یوکسلیمور، مدنی دولتلرک حقوقه نائل اولیوردی. اوروپالی دولتلرک، دولت عثمانیه یه معامله لری کندی آره لرنده جاری معاملاتک عین اوله جق دیعکدی. فقط وقایع بو مطمئن وعدلرک، اعلانلرک عکسنی اثبات ایتدی.

اوروپالی دولتلر، تورکیه یی هیچ بر زمان، حقوقجه کندیلرینه مساوی بر دولت صایمادیلر. حتی اوروپالی دولتلرک تورکیه ده ساکن مختلف قوملره نظرلری بیلر بر دکدر. مملکتی تأسیس ایدن تورکلری، مملکتده حاکم بر عنصر بولونان مسلمانلری، غیر مسلملردن ده آز مدنی ودها آز حقلی تلقی ایدرلر. دولت عثمانیه تبعه سی نصرانیلرک، اوروپا دولتلری نظرده دها زیاده حقوقی حائر بولندیقی وقایع ایله ثابت اولدقدن باشقه، رسمی مکالمه لر، مخبره لر، نطقلر بیاننامه لرله ده اعلان وقبول ایدیلشدیر. بونک عکسنه اوله رق، نصرانی دولتلرک تابعیتی آلتنده بولونان مسلمانلرک دها آز حقوقی حائر اوله لریده بر امر طبیعی تلقی اولونمقده در.

حرب حاضرک ابتداسنده انکلیز ناظرلری، کوچک ملتلرک استقلال وحریتی دعواسنی اورتیه سوردکلری زمان، یالکیز نصرانی ملتلی مراد ایدیورلر، اوروپا دولتلرینه محکوم غیر نصرانی

ملتلك استقلال وحریتى اصلاً دوشونمورلردى.

صوك عصرده اوروپا حقوق عمومیه سندن تماماً استفاده ایدیهیلن آسیالى يالکیز بر ملت واردرد: ژاپون ملتى. ژاپونلر بو حقى معاهده نامهلرك ماده لرندن قازانمادیلر، صرف قوتلرىنى آرتدیرمق وکوسترمكله آلدیه ایتدیلر.

اوروپا دولتلىرىنك مدنى صایمادقلى دولتلرله اقتصادى مناسبتلرنده اساس، او غیر مدنى دولته مستملكه نظریله باقمقدیر. بناءً علیه غیر مدنى دولتك استقلال اقتصادىنى مدافعه ایتمه سنه راضى اولماز. قاپتولاسیونلر، اوروپالى دولتلرك مدنى عد ایتدكلى دولتلرله مناسبتلرنده حقوقجه مساواتى اساس قبول ایتدكلىنه اك صریح وثیقه لردر. ژاپونیا قاپتولاسیونلرى لغو ایله مساوات حقوق ادعاسنده بولمیش، مدنىت و سلاح قوتلریله ده ادعاسنده حقلى اولدیغنى اثبات ایله مشدر.

اوروپا دولتلىرى مدنى صایمادقلى دولتلرله آنحق مستملكه اساسنه استناداً اقتصادى مناسبتده بولنورلر، اونلرله سیاسى و عسكرى مناسبتلىنك غایه سی ایسه او غیر مدنى دولتلىرى كندى مستملكه لرى حالىته افراغ ایتمكدیر. عسكرى، سیاسى و سائر مساعیرىنى كاملاً بو غایه نك استحصاله صرف ایدرلر.

اوروپا دولتلىرى كندى آرالرنده غیر ثابت بر موازنه نك وجودىنى شویله بویله تصدیق ایدرلر. حقى اوروپا حربلرندن بمضلى، او موازنه نك بوزولماسنه چالیشان ویاچالیشدىنى ادعا ایدیلن حكمدارلر ویا حكومتلر علیه نه بر هیأت متفقہ تشكىل ایدیلوب تعرض اولحق صورتيله ابتدا ایله مشدر. لکن اوروپا دولتلىرى اوروپالى صایمادقلى دولتلرله كندى آرالرنده هیچ بر كونا موازنه نك وجودىنى قبول وتسلیم ایتمز. فقه اسلامك «دارالحرب» نظریه سی اورپالیلرده حقوقاً دكسه بیله فعلاً واردرد: اوروپا دولتلىرىنك غیر اوروپائى دولتلرله مناسبتى، بوصوكره كیلرك بر اوروپا دولتى مستملكه سی اولمه سنه قدر، بر نوع حال حربدر؛ حال صلحه ده بولنوركن، ایكى اوروپالى دولت آرمه سنده وقوعى جائز كورولمىن شدید و جبرى معامله لرك، غیر اوروپائى بدولت علیه نه اجراسى ماع صاییلیر. اوروپالى دولتلرله اوروپالى صایلمایان دولتلر آرمه سنده بعضاً حال صلح مشاهده اولتور. فقط بو حال، متعدد اوروپا دولتلىرىنك مستملكه ایتمه اوغراشیركن بر بریله اویوشامایوب رقابته قالمشملرندن و بو صورتله برى دیکرىنك فعالیتى كسر وابطال ایدرك غیر اوروپائى دولته تعرض ایدیه لك قوتلرك مؤقّه مشغول بولمه سندن نشأت ایتمكدیر. مستملكه آرقه سنده قوشان اوروپالى دولتلرك رقابتى بعضاً چوق شدت كسب ایدرك آرالرنده حال حرب حصولى مؤدى اولور. عصر حاضر اوروپا بحاربه لرىنك مهم بر قسمى، مستملكه یوزندن و خصوصیه مستملكه لر آرمه سنده برنجى موقعى طوتان دولت عثمانیه نك استیلا و ضبطى آرزو و رقابتندن تحدت ایتمكدیر. شرق مسئله سی ده بر نوع مستملكه مسئله سیدر. بعض مورخلر، نابولیون محاربات متوالیه سنك اصل سببى، بونا پارطك شرقى، یعنى عثمانلى امپراطورلغى الهكچیرمك ایسته مه سنده بولورلر. اون طقوزنجى عصر میلادىنك نصفندن اول بوتون اوروپا دولتلىرى آرمه سنده، ربع اخیریله طوغرى على الخصوص روسیه و انكلتره بیتنده، یكرمنجى عصر عرفه سنده ایسه آلمانیا، انكلتره و روسیه دولتلىرى آرمه سنده «شرق مساله سی» نك نه بویوك اختلافلى موجب

اولدینی معلومدر . ذاتاً اون طقوزنجی عصرک بین الدول سیاسی مسأله لری، اگ عمومی بر تقسیم ایله، مستملکات مسأله سی و بونک بر نوعی اولان شرق مسأله سی و ملتیر مسأله سی کبی بر قاج مسأله یه ارجاع ایدیله بیلیر .

..

آدم اوغللرینک اجتماعی هیاتلر تأسیس ایتسیله برابر، بو هیاتلرک آره سنده حرب ویاغیر حرب مناسبتلری ده تحدث ایتشدردر . کرک بک قدیم برماضیده یاشایان ابتدائی اقوامک آره لرنده، کرکسه بو کون او اقوامک سویه مدنیه سنده بولندقلری ظن اولونان وحشی ونیم وحشی قوملرک آره لرنده مبادلله یعنی اقتصادی مناسبات بر برلرینه ایلچی کوندرمک، حرب اوله جغفی بیلدیرمک، معاهده عقد ایتمک کبی صرف سیاسی مناسبات موجود ایدی و موجوددر . وحشیلرده ، باربارلرده بویله اولنجیه ، مدنیه دهاایلری کیتمش هیات اجتماعیله، مثلاً عالم اسلامده تأسس ایدن تورک و غیر تورک دولتلر آره سنده دها مشوع و مکمل مناسباتک بولندیغنه شبهه ایدیله مز . تعلیل منطقی ایله استنتاج اولونان بوقضیه، تاریخی وقایعه ده ثابتدر . بو بویله ایکن، دول اسلامییه نک کندی آره لرنده کی صلح و حرب مناسبتلرینک اساس خطلری تجرید اولونوب و بعض فکری مبدألرله مزج ایدیلوب تثبیت اولنق و بو صورتله مذکور مناسبتلره دائر بعض قواعد و قوانین وضع ایدیلک اوزره مسلمان علماسنک تثبیت و مساعدیسی اولوب اولمادیفی نیم معلوم دکلدردر . اوروپا دولتلری کندی آرالرنده بعض حقوقی مناسبات قبول ایده رک « اوروپا حقوق بین الدول » نی تدوین ایتشلر ایکن ، عجبیا مسلمان دولتلری کندی آرالرنده بعض حقوقی مناسبات قبول ایده رک « مسلمان حقوق بین الدولی » تدوین ایتشلر میدردر ؟

اهل اسلامک ، دول غیر مسلمه ایله اولان مناسباتنه دائر بعض احکام شرعیه موجود اولدیغنی بیلورم ؟ فقط دول اسلامییه نک بر برلریله مناسباتنه دائر ده احکام شرعیه وار میدردر ؟ - یوقسه شریعت نقطه نظرندن آنجق بر دولت اسلامییه - خلافت اسلامییه - اوله بیلله جکندن، دولت اسلامییه نک تعددی شرعاً جائز اولمادیغندن، مسلمان دولتلرینک مناسباتی، بالکمز فعلی ساحه ده می قالمشدر ؟

دولت عثمانیه - که خلافت اسلامییه در - اوروپا مدنیتک تأثیری آلتیه کیرمه یه باشلادیفی زماندن اعتباراً ، عثمانلی رجال دولتی و مؤلفلری « اوروپا حقوق بین الدولی » ، بعض اوروپالی مؤلفلرک افاده لرینه کوره « خرسیتیان و یامدنی دولتلر آره سنده کی حقوقی » ، عمومی و مطلق بر صورتده « حقوق بین الدول » ظن و تلقی ایده رک خلافت عثمانیه نک مسلمان و غیر مسلمان دولتلرله مناسباتنده اولنک تطبیقنه اوغراشمشلردر . فقط، یوقاریده سویلندیکی وجهله اوروپا دولتلری بو نقطه نظری قبول ایتدکلرندن اولنرله معامله لرده تطبیقنه موفقیت تامه حاصل اولامامشدر .

عثمانلی علمای حقوقی ایچنده « مسلمان دولتلر بیننده کی حقوق » ک توضیح و تدوینی ایله مشغول اولمش ذاتارک وجودندن خبرم یوقدر .

دول اسلامییه آره سنده کی حرب و غیر حرب مناسبتلری و بونلردن متولد حقوقی مناسبتلر آراشدیریلوب، « اوروپا حقوق بین الدوله » مقابل بر « اسلام حقوق بین الدولی » تدوین ایدلمش اولدیغندن

یخبر بولندیغم کبی، تورک قوملری، تورک دولترلی آردسندہ تکون ایدن حرب و غیر حرب مناسبتلرینک تدقیق ایدلمش، و بوتدیقاتہ استناد ایدرک تورک قوم و دولترینک حقوقی مناسبتلرینک تعیین قلمش اولدیغنه دائرده معلومات ایدینه مدم. حتی ضرب علماسی ایچنده بیلہ، تورک تورہ لرینہ کورہ مناسبات سیاسیہ نہ کبی اساسی وقواعدک تطبیق ایدیلدیکنی تدقیق ایدنلرک بولندیغنه شہلییم. یالکز تاریخی فوائدی نقطہ نظرندن بیلہ، مباحوث مسألہلر تدقیقہ شایاندر. امید ایدیورم کہ فوائد، صرف تاریخی اولمقلہدہ قالماز. ہر حالہ بومسألہلر تاریخ و حقوق مراقیلری ایچون برتبع ساحہسی، سیاست آدملری ایچون دہ بر تأمل نقطہسی کوستریر، ظنندہیم.

مفصل.

اقتصاد

کچن ییلده ملی استحصال

- ہائی ییل ۵ - جلد ۱۰ - سانی ۲۵۵ درہ -

۱۳۳۱ سنہ سنک تجارتنہ کلنجہ:

ممالک اجنبیہ ایلہ کرک ادخالات کرک اخراجات تجارتی یابان تجارتخانہلر عمومیتلہ معاملہلری قاپامشلر، کسمشلردر، ایجابات حربیہ فی نظراعتبارہ آلہرق بدایہ متظرانہ وضعیت آلان بعض تجارت اولری ماللری بیتردکن و یا آزالندقدن صکرہ، تبدیل تجارتہ تشبث ایدرک، داخلی ایشلرہ باشلادیلر. بر قسم اجنبی تجارتخانہلر سبیلی سببسنز دہا فضلہ احتیاط ایدرک، بوتون بوتونہ ایشلری براقیدیلر. داخلی ایشلرہ باشلایان بعض اسکی ادخالات، اخراجات تجارتخانہلری، معاملات داخلیدہ کی مناسبت ایلہ الفت ایدہ میہرک، پیاسہ بی ترک ایتہدہ کچیکمہ دیلر. بناء علیہ، خارج مملکتدن داخلہ مال کلدیکی، بزدن اورایہ کلیتلہ مال چیقامدینی کبی، خارج مملکتدن عثمانلی صنایع ملیہ سنک بعضلرینہ وضع ایدیلک اوزرہ نقد سرمایہ دہ ہیچ کلدی، داخلہ اجنبیلرک التہ بولنان پارہدہ غایت کارلی اولسی محتمل اولان بعض صنایع ایشلرہ قونیلمدی.

قرہ دی لیونہ، بانقو دی روما، روس تجارت بانقہسی، تورکیہ ملی بانقہسی یواش یواش اللری پیاسہ دن چکدیلر. فقط، بوکا مقابل دویچہ اوریہنت بانق، وینر بانق کبی مؤسسہلردہ معاملہلری توسیع ایدہ مدیلر. عثمانلی بانقہسی ۳۳۱ سنہسی داخلی تجارت و صنایع تشبثلرندن ہیچ برینہ ہیچ بر صورتلہ داخل اولدی. علی العموم ۳۱ سنہ سنہ بانقلر حساب جاری صورتندہ ترہینات واسقونطو طرزندہ اقراض ایشدکلری مبالغی متہادیا تحصیل ایلہ اشتغال ایدیور و کندیلرندہ موجود بولنان مودوعاتی دہ مہما امکن اللرندہ صیقی طوتویورلر. اعلان ایدیلن موراتوریوم قانونی طیبی بانقہلرک حسن ادارہ مصالح ایتسنہ عظیم خدمتار ایفا ایلدی. ۳۱ سنہسی نہایتلرندہ استانبول و دیگر عثمانلی شہرلرندہ ایفای معاملہ ایدن بانقہلرک دیون و مطلوباتی قارشیلشدیریلنجہ، کوریلرک، اکثرینک پیاسہ دیوناتی مطلوبلرندن زیادہدر. احتیاط و بصیرت اوزرہ حرکت ایتک دیمک بانکرلکجہ بوندن عبارتدر. فقط بزبورادہ براستایستیق یابہ جق اولور ایسہک، ظن و تخمینمزہ نظر آشویلہ برتیجہ بہ وارہ جغزہ: